

Jurisprudentie-bulletin RSJ 2016/3

zie ook www.rsj.nl

Inhoudsopgave jurisprudentiebulletin 2016 -3

<p>Zaaknummer: 15/3300/GA</p> <p>Datum uitspraak: 18 april 2016</p>	<p>Arbeid en werkzaamheden; Arbeidsloon; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Een bepaling in de huisregels is ten onrechte toegepast in het onderhavige geval. Klager heeft als gevolg hiervan dan ook ten onrechte geen arbeidsloon, noch wachtgeld, ontvangen. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 76,=.</p>	<p>Blz. 7</p>
<p>Zaaknummer: 15/3833/GA</p> <p>Datum uitspraak: 11 april 2016</p>	<p>Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Voor stelling van psychiater dat de mogelijkheid bestaat dat het gevaar niet binnen redelijke termijn kan worden afgewend worden onvoldoende feiten en omstandigheden aangevoerd. Ook onjuiste maatstaf gehanteerd. Enkele mogelijkheid dat zich een gevaar voordoet is onvoldoende. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 50,=.</p>	<p>Blz. 8</p>
<p>Zaaknummer: 16/0323/GA</p> <p>Datum uitspraak: 31 maart 2016</p>	<p>Dwangmedicatie</p>	<p>A-dwangbehandeling. Geen (uittreksel) behandelplan overgelegd en uit overige stukken blijkt niet dat in behandelplan is voorzien in mogelijkheid a-dwangbehandeling. Niet kan worden vastgesteld dat beslissing grondslag vindt in behandelplan. Geen verklaring onafhankelijk psychiater overgelegd. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming</p>	<p>Blz. 9</p>
<p>Zaaknummer: 15/3838/GA</p> <p>Datum uitspraak: 15 maart 2016</p>	<p>Activiteiten; Dagprogramma; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Zelfs indien dagprogramma 38 per week bedraagt, voldoet dagprogramma ruimschoots aan de norm van artikel 3, derde lid, van de Pm. Geen strijd met hogere wet- of regelgeving. Bevestiging uitspraak beklagcommissie, klager is niet-ontvankelijk in beklag.</p>	<p>Blz. 11</p>
<p>Zaaknummer: 16/0290/GB</p> <p>Datum uitspraak: 31 maart 2016</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Van een schending van artikel 6 EVRM door de wijze waarop het beroep wordt behandeld is geen sprake. Bij klager is over een langere periode sprake van problematisch gedrag. De beslissing om klager te plaatsen in de BPG is niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 12</p>

<p>Zaaknummer: 15/4020/GM</p> <p>Datum uitspraak: 15 april 2016</p>	<p>Medische verzorging behandeling</p>	<p>Onvolledig onderzoek naar arbeidsgeschiktheid nu geen nadere informatie over eerdere gedwongen opnames met rechterlijke machtiging is opgevraagd. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming, er van uitgaande dat info alsnog wordt opgevraagd en bij herbeoordeling wordt betrokken.</p>	<p>Blz. 13</p>
<p>Zaaknummer: 15/4050/GM</p> <p>Datum uitspraak: 8 april 2016</p>	<p>Medische verzorging behandeling; Medische verzorging medicatieverstrekk</p>	<p>Diagnose ADHD aanvankelijk niet gesteld. Beroep in zoverre gegrond, geen tegemoetkoming. I.p.v. Ritalin is klager Medikinet voorgeschreven, zelfde werkzame stof methylfenidaat. Geen verschil in werkzaamheid en bijwerkingen. Medikinet mogelijk minder verslavend. Beroep in zoverre ongegrond.</p>	<p>Blz. 14</p>
<p>Zaaknummer: 15/4218/GM</p> <p>Datum uitspraak: 30 maart 2016</p>	<p>Medische verzorging medicatieverstrekking; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Geneesmiddel voor geheel andere dan geregistreerde indicatie gebruikt. Bij zogenaamd off-label voorschrijven dient voldaan te worden aan landelijke richtlijnen/voorwaarden KNMG. Klager is onvoldoende duidelijk gemaakt dat medicatie off-label is voorgeschreven en klager bestrijdt dat zijn toestemming is gevraagd. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 25,=.</p>	<p>Blz. 15</p>
<p>Zaaknummer: 16/0276/GV</p> <p>Datum uitspraak: 29 maart 2016</p>	<p>Verlof incidenteel</p>	<p>Klager, levenslang gestraft, heeft verzocht om incidenteel verlof voor het steunen van zijn partner bij het IVF-traject. Hoewel ongetwijfeld sprake is van een intensief traject waarbij klagers steun aan zijn partner wenselijk is, is een (begeleid) verlof van klager daarmee niet noodzakelijk. Beslissing afwijzing verlof niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 17</p>

<p>Zaaknummer: 15/2835/TA en 15/2897/TA</p> <p>Datum uitspraak: 19 april 2016</p>	<p>Urineonderzoek; Voorwerpen op cel; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Vijf urinecontroles in 1 week tijd volgens 'at random'-systeem voor urinecontroles in klagers geval onredelijk, gelet op feit dat klager geen ongecontroleerd contact kon hebben met derden. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 25,=. Beslag usb-sticks niet onredelijk, maar beroep gegrond nu geen ontvangstbewijs aan klager is uitgereikt. Geen tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 18</p>
<p>Zaaknummer: 15/3865/TA en 15/4013/TA</p> <p>Datum uitspraak: 13 april 2016</p>	<p>Post; Telefoon; Bewegingsvrijheid afzondering en separatie; Bewegingsvrijheid afdeling intensieve zorg</p>	<p>Wettelijk kader biedt hoofd inrichting niet mogelijkheid om lidmaatschap legale vereniging te verbieden. Wel kunnen beperkingen worden gesteld aan toezending propagandamateriaal. Beroep in zoverre gegrond. Post- en belmaatregelen, separatie en plaatsing op ZISZ-afdeling niet onredelijk. Beroep in zoverre ongegrond.</p>	<p>Blz. 21</p>
<p>Zaaknummer: 15/3080/TA</p> <p>Datum uitspraak: 23 maart 2016</p>	<p>Urineonderzoek; Bewegingsvrijheid afzondering en separatie; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Vermelden in ochtendbulletin van overbrenging klager naar herstellkamer wegens THC-score en van latere overbrenging naar eigen kamer gerechtvaardigde schending privacy. Mededeling over gedeeltelijke openheid bijgebruik geen gerechtvaardigde inbreuk, nu deze onvoldoende concreet en objectief is en noodzaak mededeling niet is gebleken. Beroep gedeeltelijk gegrond. Tegemoetkoming vanwege geringe ernst € 5,=.</p>	<p>Blz. 25</p>

<p>Zaaknummer: 16/0413/TA</p> <p>Datum uitspraak: 21 maart 2016</p>	<p>Dwangmedicatie</p>	<p>A-dwangbehandeling met electroconvulsietherapie (ECT), een in psychiatrie geaccepteerd behandelingsperspectief ook bij therapieresistente psychosen, niet onredelijk. Is ultimum remedium. Risico ECT afgewogen tegen risico niet-behandelen. Voldaan aan eisen proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Beroep ongegrond, suggestie eerst overleg met familie voor meer commitment.</p>	<p>Blz. 28</p>
<p>Zaaknummer: 15/4172/JA</p> <p>Datum uitspraak: 15 april 2016</p>	<p>Verlof planmatig; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Niet verlenen van verlof voor volgen onderwijs op school A tot moment instromen andere school is opschorting van verlof dat gelijk is te stellen met voor beklag vatbare intrekking van verlof. Niet onredelijk gelet op ongewenste slachtofferconfrontatie op school A. Beroep inhoudelijk ongegrond.</p>	<p>Blz. 31</p>
<p>Zaaknummer: 15/3296/JA</p> <p>Datum uitspraak: 15 april 2016</p>	<p>Geestelijke verzorging; Persoonlijke verzorging; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Bij deelname aan ramadan in zomer was bij insluiting verstrekt eten lauw tot koud op moment dat klager mocht eten. Onzorgvuldig nu hij eten niet kan opwarmen en directeur hem niet de mogelijkheid heeft geboden zijn eten op te laten warmen kort voordat hij mag eten. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 15,=.</p>	<p>Blz. 33</p>
<p>Zaaknummer: 16/0126/JB</p> <p>Datum uitspraak: 7 april 2016</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Overplaatsing naar andere j.j.i. onvoldoende gemotiveerd. Redelijke afweging van belangen brengt mee dat selectiefunctionaris zo spoedig mogelijk GGZ-instelling De Catamaran verzoekt mogelijkheid van klagers plaatsing aldaar te onderzoeken. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 34</p>

Zaaknummer:

15/3300/GA

Datum uitspraak:

18 april 2016

Beroepscommissie:

Stolwerk, mr. M.J.

Boelens, drs. R.K.

Plaisir, MSc J.

Boerhof, mr. R. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij de locatie Roermond

Trefwoorden:

Arbeid en werkzaamheden; Arbeidsloon; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 47

Samenvatting:

Een bepaling in de huisregels is ten onrechte toegepast in het onderhavige geval. Klager heeft als gevolg hiervan dan ook ten onrechte geen arbeidsloon, noch wachtgeld, ontvangen. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 76,=.

Rechtsoverwegingen:

In de huisregels van de locatie Roermond (versies: 1 maart 2014 en 27 april 2015) is in paragraaf 3.2 onder "Geen loon", voor zover hier van belang, bepaald: "U ontvangt geen loon over het dagdeel, of uren daarvan:

d. Gedetineerden die door eigen toedoen, d.w.z. na rapport op basis van (wan)gedrag of niet bedrijfsmatig werken, weggestuurd worden bij de arbeid, worden na ommekomst van hun straf of maatregel, ná het indienen van een schriftelijke verzoek, op een eventuele wachtlijst geplaatst. Gedurende die tijd ontvangen zij geen loon of wachtgeld."

De beroepscommissie verstaat voormelde bepaling aldus dat deze van toepassing is in het geval een gedetineerde een disciplinaire straf of ordemaatregel opgelegd heeft gekregen in verband met een arbeidsgerelateerd feit. Nu aan klager op 25 maart 2015 en op 29 april 2015 een disciplinaire straf is opgelegd wegens respectievelijk een positieve urinecontrole en het bezit van harddrugs, is deze bepaling in het onderhavige geval ten onrechte toegepast. Klager was reeds gestraft en hij had na de tenuitvoerlegging van die disciplinaire straffen in redelijkheid weer moeten kunnen deelnemen aan de arbeid. Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard.

De beroepscommissie acht termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming voor de periode van 29 maart 2015 tot en met 12 april 2015 en 5 mei 2015 tot en met 28 mei 2015, waarin klager ten onrechte geen loon of wachtgeld heeft ontvangen. Uitgaande van een programma met 20 uur arbeid per week stelt de beroepscommissie de tegemoetkoming vast op € 76,= (100 uur x € 0,76

Zaaknummer:

15/3833/GA

Datum uitspraak:

11 april 2016

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Boone, mr. M.
Mulders, M.J.
Koster, mr. M.L. (secr.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 46d aanhef en onder a

Samenvatting:

Voor stelling van psychiater dat de mogelijkheid bestaat dat het gevaar niet binnen redelijke termijn kan worden afgewend worden onvoldoende feiten en omstandigheden aangevoerd. Ook onjuiste maatstaf gehanteerd. Enkele mogelijkheid dat zich een gevaar voordoet is onvoldoende. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 50,=.

Rechtsoverwegingen:

3.1 Op grond van artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw vindt als uiterste middel geneeskundige behandeling plaats voor zover aannemelijk is dat zonder die geneeskundige behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestesvermogens de gedetineerde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen (a-dwangbehandeling).

3.2 De beroepscommissie stelt vast dat uit de stukken volgt dat klager bekend is met schizofrenie van het paranoïde type. In het behandelplan staat dat de patiënt een kans moet worden gegeven op een geaccepteerd maatschappelijk leven en dat daarom zo vroeg mogelijk moet worden begonnen met de behandeling van zijn stoornis met als wenselijke methode medicamenteuze behandeling. Deze aanpak miskent echter dat bij het overgaan tot dwangmedicatie niet de wenselijkheid van behandeling maar de noodzaak

om ter afwending van gevaar medicatie toe te dienen aan een weigerachtige patiënt de rechtvaardiging hiervoor vormt.

3.3. Uit het uittreksel van het behandelplan en de verklaringen van de psychiaters volgt dat het gevaar bestaat dat klager maatschappelijk te gronde gaat, zichzelf in ernstige mate zal verwaarlozen, met zijn hinderlijke gedrag de agressie van anderen zal oproepen en er gevaar voor de algemene veiligheid van personen of goederen bestaat.

3.4. In de bestreden beslissing is vermeld dat klager een ernstig gevaar voor zichzelf en zijn omgeving vormt en dat gevaar bestaat voor fysieke agressie naar derden en naar klager zelf. Voor de vaststelling daarvan dienen op de situatie in detentie toegesneden feiten en omstandigheden te worden aangevoerd, waaruit de relatie met de stoornis en de aannemelijkheid van het gevaar kunnen worden afgeleid.

3.5. De schriftelijke mededeling in deze zaak betreffende de a-dwangbehandeling vermeldt dat naar het oordeel van de psychiater de mogelijkheid bestaat dat het gevaar dat de stoornis van klagers geestvermogens doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden afgewend. Voor deze stelling worden naar het oordeel van de beroepscommissie onvoldoende feiten en omstandigheden aangevoerd.

Ook de maatstaf voor ingrijpen is te laag gesteld. Zoals de beroepscommissie eerder heeft overwogen (RSJ 20 juli 2015, 15/1407/GA en RSJ 13 januari 2016, 15/3370/GA) is het de beroepscommissie niet duidelijk of hiermee wordt bedoeld dat er slechts een mogelijkheid van gevaar is of dat bedoeld wordt dat een zich openbarend gevaar niet binnen redelijke termijn kan worden afgewend. De enkele mogelijkheid dat zich een gevaar voordoet is onvoldoende zwaarwegend voor het toepassen van de toegepaste dwangbehandeling. Hieruit volgt dat in dit opzicht niet is voldaan aan de vereisten voor het toepassen van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 46d onder a van de Pbw.

3.6. Gelet op het voorgaande is onvoldoende aannemelijk geworden dat a-dwangbehandeling noodzakelijk was. De beroepscommissie zal het beroep dan ook gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Zij kent klager een tegemoetkoming toe van € 50,=

Zaaknummer:

16/0323/GA

Datum uitspraak:

31 maart 2016

Beroepscommissie:

Bas, mr. C.M. van der
Brand, J.G.A. van den
Schagen, J.

Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie

Artikelen:

Pbw art. 46c, 46d, 46e

Samenvatting:

A-dwangbehandeling. Geen (uittreksel) behandelplan overgelegd en uit overige stukken blijkt niet dat in behandelplan is voorzien in mogelijkheid a-dwangbehandeling. Niet kan worden vastgesteld dat beslissing grondslag vindt in behandelplan. Geen verklaring onafhankelijk psychiater overgelegd. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

De directeur heeft de beslissing om ten aanzien van klager a-dwangbehandeling toe te passen op 29 januari 2016 genomen. Bij uitspraak van 8 februari 2016 heeft de schorsingsvoorzitter de bestreden beslissing geschorst. Aan de beslissing van 29 januari 2016 is geen uitvoering gegeven, zo is door en namens klager ter zitting verklaard en door de directeur niet weersproken.

De beroepscommissie overweegt dat ingevolge artikel 46c, aanhef en onder a, van de Pbw in verbinding met artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw a-dwangbehandeling alleen kan plaatsvinden als hierin is voorzien in het behandelplan. Ter zitting heeft de directeur meegedeeld dat de verklaring van de behandelend psychiater tevens gezien kan worden als een uittreksel van het behandelplan. De beroepscommissie deelt deze visie van de directeur niet (vgl. RSJ 26 januari 2016, 15/3558/GA). Nu geen (uittreksel van het) behandelplan is overgelegd en in de overige stukken (waaronder de verklaring van de behandelend psychiater) niet staat dat in klagers behandelplan is voorzien in de mogelijkheid om, indien noodzakelijk, ten aanzien van klager a-dwangbehandeling (met medicatie) toe te passen, kan niet worden vastgesteld dat de bestreden beslissing tot toepassing van a-dwangbehandeling haar grondslag vindt in het behandelplan. Daardoor staat niet vast dat de bestreden beslissing voldoet aan de wet, meer in het bijzonder aan de dwingende bepalingen van artikel 46c, aanhef en onder a, van de Pbw in verbinding met artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw.

Bovendien is niet voldaan aan het bepaalde in artikel 46e, tweede lid, van de Pbw. Ingevolge dat artikel dient ten behoeve van een beslissing tot a-dwangbehandeling te worden overgelegd een verklaring van de behandelend psychiater alsmede een verklaring van een psychiater die de gedetineerde met het oog daarop kort tevoren heeft onderzocht maar niet bij diens behandeling betrokken was. In dit geval heeft de directeur enkel de verklaring van de behandelend psychiater overgelegd; een verklaring van een psychiater die klager met het oog op de a-dwangbehandeling heeft onderzocht maar niet bij klagers behandeling betrokken was (hierna: de tweede psychiater) is niet overgelegd. De directeur

heeft ter zitting verzocht de ontbrekende verklaring van de tweede psychiater na de zitting alsnog te mogen toesturen. De beroepscommissie wijst dit verzoek af, nu het de directeur bekend is dat de verklaring van de tweede psychiater onderdeel dient uit te maken van de processtukken en de directeur tot en met de zitting – na de zitting sluit de beroepscommissie in beginsel, zo ook in dit geval, de behandeling van de zaak – de gelegenheid heeft gehad om zijn verzuim te herstellen, maar dit heeft nagelaten.

Om bovenstaande redenen zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren en de bestreden beslissing van de directeur vernietigen. Nu geen uitvoering aan de bestreden beslissing is gegeven ziet de beroepscommissie geen aanleiding klager een tegemoetkoming toe te kennen.

Zaaknummer:

15/3838/GA

Datum uitspraak:

15 maart 2016

Beroepscommissie:

Wit, mr. J.A.M. de

Bas, mr. C.M. van der

Schagen, J.

Blankenspoor, mr. S. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagrechter bij de p.i. Dordrecht

Trefwoorden:

Activiteiten; Dagprogramma; Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Pm art. 3

Samenvatting:

Zelfs indien dagprogramma 38 per week bedraagt, voldoet dagprogramma ruimschoots aan de norm van artikel 3, derde lid, van de Pm. Geen strijd met hogere wet- of regelgeving. Bevestiging uitspraak beklagcommissie, klager is niet-ontvankelijk in beklag.

Rechtsoverwegingen:

Klagers klacht heeft betrekking op het dagprogramma dat hem in het basisprogramma is aangeboden. Met verwijzing naar eerdere jurisprudentie, waaronder RSJ 16 juli 2015, 15/0642/GA, overweegt de beroepscommissie als volgt. De klacht ziet op een algemene voor alle in het basisprogramma verblijvende gedetineerde geldende regel. Tegen een

algemene regel staat in beginsel geen beklag open, tenzij die regel in strijd is met hogere wet- of regelgeving. Derhalve dient de beroepscommissie na te gaan of sprake is van strijd met wet- of regelgeving van hogere orde. Uit het door klager ingediende klaagschrift volgt dat hij verblijft op afdeling H. Deze afdeling is blijkens de bestemmingsaanwijzing van 18 maart 2014 aangewezen als een inrichting met een regime van beperkte gemeenschap. Ingevolge artikel 3, derde lid, van de Penitentiaire maatregel (Pm) wordt aan gedetineerden die verblijven in een regime van beperkte gemeenschap tussen de 18 en 63 uren per week aan activiteiten en bezoek aangeboden. Voor wat betreft het regime van beperkte gemeenschap zijn in de Pm enkel eisen gesteld ten aanzien van de duur van het activiteitenprogramma en niet ten aanzien van de duur van het dagprogramma. In een regime van beperkte gemeenschap valt het activiteitenprogramma veelal samen met het dagprogramma. Klager klaagt erover dat het dagprogramma slechts 38 uren bedraagt. De beroepscommissie is van oordeel dat het dagprogramma in het basisprogramma daarmee ruimschoots aan de in artikel 3, derde lid, van de Pm neergelegde norm voldoet. Het aan klager aangeboden dagprogramma is niet in strijd met hogere wet- of regelgeving. De beroepscommissie zal het beroep dan ook ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

16/0290/GB

Datum uitspraak:

31 maart 2016

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Brand, J.G.A. van den
Korthals Altes, mr. W.F.
Boerhof, mr. R. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

Van een schending van artikel 6 EVRM door de wijze waarop het beroep wordt behandeld is geen sprake. Bij klager is over een langere periode sprake van problematisch gedrag. De beslissing om klager te plaatsen in de BPG is niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

4.1. De beroepscommissie stelt voorop dat van een schending van artikel 6 EVRM door

de wijze waarop het beroep wordt behandeld geen sprake is. Aan de procedurele eisen die artikel 6 EVRM aan een procedure verbindt, is voldaan. Voorts is voldaan aan het bepaalde in artikel 73, vierde lid onder a en b, van de Pbw. Klager en zijn raadsman zijn ter zitting verschenen om hun standpunt toe te lichten. Van het verhandelde ter zitting is een verslag opgemaakt, nu de selectiefunctionaris – aan wie tevens een uitnodiging is gestuurd om het standpunt mondeling toe te lichten – niet ter zitting is verschenen. Dit verslag is samen met de door de raadsman ter zitting overgelegde stukken gestuurd aan de selectiefunctionaris die in de gelegenheid is gesteld daarop te reageren. Op 24 maart 2016 is van de selectiefunctionaris een reactie ontvangen die in kopie is toegezonden aan klager en zijn raadsman. Voorts overweegt de beroepscommissie dat de enkele stelling van klagers raadsman dat het personeel van de inrichtingen desgevraagd bepaalde stukken cq. een schriftelijke bevestiging niet heeft overgelegd, niet kan leiden tot het oordeel dat het beginsel van equality of arms is geschonden. Klager beschikt over de stukken die ten grondslag hebben gelegen aan de bestreden beslissing.

4.2. De BPG te Vught is een inrichting voor mannen met een individueel regime en een uitgebreid beveiligingsniveau. Een (al dan niet onherroepelijk) tot gevangenisstraf veroordeelde gedetineerde dient te worden geplaatst in een inrichting met een regime van beperkte gemeenschap, tenzij plaatsing in een individueel regime noodzakelijk is. In het individueel regime kunnen gedetineerden worden geplaatst die op grond van hun persoonlijkheid, gedrag of andere persoonlijke omstandigheden, een ernstig beheersrisico vormen voor zichzelf of anderen en ten gevolge daarvan niet in staat zijn in een regime van beperkte gemeenschap te functioneren of te verblijven.

4.3. De selectiefunctionaris heeft beslist tot plaatsing van klager in de BPG te Vught, wegens het door klager opzettelijk ontzetten van een deurdranger op 6 augustus 2015, betrokkenheid bij een vechtpartij en bij het afrukken van een ketting van een medegedetineerde op 18 oktober 2015 en betrokkenheid bij het vernielen van celinventaris op 5 januari 2016. De beroepscommissie is van oordeel dat klagers vermeende betrokkenheid bij voormelde incidenten uit de stukken in voldoende mate naar voren komt. Over een langere periode is sprake van problematisch gedrag van klager, getuige de vele verslagen die hem zijn aangezegd. Gezien het vorenstaande heeft de selectiefunctionaris in redelijkheid kunnen oordelen dat klager met zijn gedrag een ernstig beheersrisico vormde voor anderen. De beslissing om klager te plaatsen in de BPG kan derhalve, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

15/4020/GM

Datum uitspraak:

15 april 2016

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Boer, J.G.J. de

Schoenmaeckers, drs. J.H.A.M.C.

Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Onvolledig onderzoek naar arbeidsgeschiktheid nu geen nadere informatie over eerdere gedwongen opnames met rechterlijke machtiging is opgevraagd. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming, er van uitgaande dat info alsnog wordt opgevraagd en bij herbeoordeling wordt betrokken.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie acht zich voldoende voorgelicht om op het beroep te beslissen en wijst het verzoek om aanhouding van klagers raadsman af.

Klager meent dat hij arbeidsongeschikt moet worden verklaard, omdat hij klachten heeft als gevolg van een nektrauma in 2000 en PTSS. Klager is gezien door de inrichtingsarts en de psycholoog. Het PMO acht klager niet arbeidsongeschikt op somatische of psychische gronden. Uit de microhisrapportage blijkt echter dat bij klager tweemaal sprake is geweest van een gedwongen opname met een rechterlijke machtiging. De beroepscommissie is van oordeel dat het op de weg van de inrichtingsarts had gelegen hierover nadere informatie op te vragen bij de huisarts. Uit de microhisrapportage blijkt niet dat dit is gebeurd. Er wordt enkel gesproken over klagers weigerachtige houding mee te werken aan een onderzoek tijdens zijn verblijf in het PBC en dat dwangmedicatie is toegediend. Verdere informatie hierover ontbreekt. Tegen deze achtergrond is het onderzoek door de inrichtingsarts onvolledig geweest. Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard.

De beroepscommissie gaat ervan uit dat bedoelde informatie alsnog zal worden opgevraagd en zal worden betrokken bij een herbeoordeling van klagers arbeidsgeschiktheid. In het licht daarvan acht de beroepscommissie geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager.

Zaaknummer:

15/4050/GM

Datum uitspraak:

8 april 2016

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Boer, J.G.J. de
Ruissen, dr.ing. C.J.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling; Medische verzorging medicatieverstrekking

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Diagnose ADHD aanvankelijk niet gesteld. Beroep in zoverre gegrond, geen tegemoetkoming. I.p.v. Ritalin is klager Medikinet voorgeschreven, zelfde werkzame stof methylfenidaat. Geen verschil in werkzaamheid en bijwerkingen. Medikinet mogelijk minder verslavend. Beroep in zoverre ongegrond

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie overweegt dat uit de stukken, waaronder de medische informatie, en de behandeling ter zitting vast is komen staan dat ten aanzien van klager aanvankelijk de diagnose is gesteld dat hij niet aan ADHD zou lijden; later is de diagnose ADHD evenwel bevestigd. In plaats van Ritalin is klager Medikinet voorgeschreven, een middel dat evenals Ritalin de werkzame stof methylfenidaat bevat. Namens klager is gesteld dat sprake was van bijwerkingen tijdens het gebruik van Medikinet. Volgens het Farmacotherapeutisch Kompas, een gids voor artsen voor het voorschrijven van medicijnen, is geen verschil in de werkzaamheid en de bijwerkingen van Medikinet en Ritalin aangetoond. Er zijn evenwel aanwijzingen dat Medikinet een minder groot roeseffect heeft dan Ritalin, waardoor Medikinet mogelijk minder verslavend is dan Ritalin. In penitentiaire inrichtingen geldt het beleid om bij voorkeur een ander methylfenidaat bevattend middel voor te schrijven dan Ritalin. De beroepscommissie is, gelet op het bovenstaande, van oordeel dat het handelen door en namens de inrichtingsarts met betrekking tot a. wel en met betrekking tot b. niet kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Het beroep zal derhalve met betrekking tot a. gegrond worden verklaard. De beroepscommissie ziet geen reden om klager hiervoor een tegemoetkoming toe te kennen. Zij zal het beroep met betrekking tot b. ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

15/4218/GM

Datum uitspraak:

30 maart 2016

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Boer, J.G.J. de
Ruissen, dr.ing. C.J.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging medicatieverstrekking; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pm art. 28; Geneesmiddelenwet art. 68

Samenvatting:

Geneesmiddel voor geheel andere dan geregistreerde indicatie gebruikt. Bij zogenaamd off-label voorschrijven dient voldaan te worden aan landelijke richtlijnen/voorwaarden KNMG. Klager is onvoldoende duidelijk gemaakt dat medicatie off-label is voorgeschreven en klager bestrijdt dat zijn toestemming is gevraagd. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 25,=.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van de stukken, waaronder het medisch dossier, en de behandeling ter zitting is vast komen staan dat klager die om slaapmedicatie had gevraagd een antipsychoticum, Quetiapine 50 mg, is voorgeschreven en verstrekt.

Uit artikel 68, eerste lid, van de Geneesmiddelenwet volgt dat het buiten de door het College voor Zorgverzekeringen, thans Zorginstituut Nederland genaamd, geregistreerde indicaties voorschrijven van geneesmiddelen alleen geoorloofd is wanneer daarvoor binnen de beroepsgroep protocollen en standaarden ontwikkeld zijn.

Indien een geneesmiddel voor een geheel andere indicatie wordt gebruikt dan voor de geregistreerde indicatie, is sprake van het zogenaamd off-label voorschrijven van medicatie.

In een dergelijke situatie wordt door de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst aangegeven dat landelijke richtlijnen gewenst zijn en als die er (nog) niet zijn, dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a. de arts dient over het off-label voorschrift te overleggen met de apotheker, voordat deze het geneesmiddel aflevert;
- b. de arts dient de patiënt te informeren dat hij een off-label geneesmiddel krijgt voorgeschreven;
- c. de patiënt dient daarvoor zijn toestemming (informed consent) te verlenen, waarbij wordt aangeraden om dit zorgvuldig te documenteren;
- d. de arts dient na te gaan of een acceptabele andere behandeling met een voor die aandoening geregistreerd geneesmiddel beschikbaar is en
- e. de arts maakt een goede afweging tussen eventuele risico's en het nut van het off-label geneesmiddel.

In dit geval is vast komen staan dat bij het voorschrijven van de medicatie klager onvoldoende duidelijk is gemaakt dat hem een off-label geneesmiddel is voorgeschreven en dat voorts klager ten stelligste bestrijdt dat hem om toestemming is gevraagd. Klagers standpunt is ter zitting niet bestreden, zodat de beroepscommissie hiervan uitgaat en vastgesteld wordt dat niet voldaan is aan de hierboven vermelde voorwaarden b en c. Voorts is ook niet aannemelijk geworden dat aan de overige voorwaarden is voldaan.

De beroepscommissie is het voorgaande in samenhang en onderling verband bezien van oordeel dat het handelen van de inrichtingsarts kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard. Zij zal klager een tegemoetkoming van € 25,= toekennen

-----
Zaaknummer:

16/0276/GV

Datum uitspraak:

29 maart 2016

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Boone, mr. M.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van
Blankenspoor, mr. S. (secr.)

Trefwoorden:

Verlof incidenteel

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21

Samenvatting:

Klager, levenslang gestraft, heeft verzocht om incidenteel verlof voor het steunen van zijn partner bij het IVF-traject. Hoewel ongetwijfeld sprake is van een intensief traject waarbij klagers steun aan zijn partner wenselijk is, is een (begeleid) verlof van klager daarmee niet noodzakelijk. Beslissing afwijzing verlof niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Klager ondergaat een levenslange gevangenisstraf wegens het medeplegen van moord, meermalen gepleegd, en diefstal met geweld.

Klager heeft verzocht om incidenteel verlof om zijn partner te kunnen steunen met het IVF- traject. In artikel 21, eerste lid, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (de

Regeling) wordt bepaald dat incidenteel verlof kan worden verleend voor het bijwonen van gebeurtenissen in de persoonlijke sfeer van de gedetineerde, waarbij zijn aanwezigheid noodzakelijk is. Ingevolge het tweede lid van dat artikel kan incidenteel verlof indien nodig onder begeleiding of bewaking plaatsvinden. In de artikelen 22 tot en met 31 van de Regeling is voorts een aantal gevallen opgesomd waarin incidenteel verlof kan worden verleend. Die opsomming is niet limitatief.

De beroepscommissie stelt voorop dat incidenteel verlof in beginsel aan iedere gedetineerde verleend kan worden, derhalve ook aan een levenslang gestrafte gedetineerde.

Klagers raadvrouw verwijst naar een eerdere uitspraak van de beroepscommissie, namelijk RSJ 19 mei 2015, 14/3242/GV. De uitspraak betrof een tot levenslange gevangenisstraf veroordeelde die sinds 1987 was gedetineerd. De beroepscommissie overwoog - kort gezegd - dat verlof in beginsel onderdeel dient uit te maken van de resocialisatie van een gedetineerde en dat verlof voor een levenslang gestrafte ook van belang is in verband met een zorgvuldige voorbereiding van de gratieprocedure. Na uitvoerig onderzoek kwam zij tot de conclusie dat incidenteel verlof in deze situatie een passende vorm van verlof was. In de onderhavige situatie heeft klager specifiek verzocht om incidenteel verlof voor het steunen van zijn partner bij het IVF-traject. Voor zover het verzoek ook betrekking heeft op het verlenen van verlof in het kader van resocialisatie acht de beroepscommissie dit onderdeel onvoldoende onderbouwd om de noodzaak hiervan vast te stellen. De beroepscommissie dient derhalve uitsluitend te beoordelen of er sprake is van een gebeurtenis waarbij de aanwezigheid van klager noodzakelijk is. Naar het oordeel van de beroepscommissie is dat niet het geval.

De beroepscommissie overweegt dat, hoewel het IVF-traject ongetwijfeld een intensief traject is waarbij klagers steun aan zijn partner wenselijk is, een (begeleid) verlof van klager daarmee niet noodzakelijk is. Gelet op het bovenstaande is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing van de Staatssecretaris, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Voor zover klagers beroep betrekking zou hebben op de recente jurisprudentie van de Hoge Raad over 'medeplegen' en op de levenslange gevangenisstraf in combinatie met de (on)mogelijkheid om gratie te krijgen, is dit in de onderhavige procedure niet aan de orde.

Zaaknummer:

15/2835/TA en 15/2897/TA

Datum uitspraak:

19 april 2016

Beroepscommissie:

Maanicus, mr. R.M.

Bos, drs. W.A.Th.

Korvinus, mr. C.F.

Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij FPC Van der Hoeven Kliniek te Utrecht

Trefwoorden:

Urineonderzoek; Voorwerpen op cel; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 23, 24, 29

Samenvatting:

Vijf urinecontroles in 1 week tijd volgens 'at random'-systeem voor urinecontroles in klagers geval onredelijk, gelet op feit dat klager geen ongecontroleerd contact kon hebben met derden. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 25,=. Beslag usb-sticks niet onredelijk, maar beroep gegrond nu geen ontvangstbewijs aan klager is uitgereikt. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder a. overweegt de beroepscommissie het volgende. Ingevolge artikel 24 Bvt kan het hoofd van de inrichting, indien dit noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting dan wel in verband met de verlening van verlof, een verpleegde verplichten urine af te staan ten behoeve van een onderzoek van die urine op aanwezigheid van gedragsbeïnvloedende middelen.

In zijn klaagschrift, dat is opgesteld op 17 juni 2015, heeft klager vermeld dat in anderhalve week tijd vijf urinecontroles bij hem zijn uitgevoerd. Deze stelling is door de inrichting niet weersproken en correspondeert met de mededeling van de inrichting dat in juni 2015 zeven urinecontroles bij klager zijn uitgevoerd. De beroepscommissie gaat derhalve uit van de juistheid van klagers stelling.

De beroepscommissie neemt als vaststaand aan dat bovengenoemde urinecontroles steekproefsgewijs – klager is opgeroepen nadat hij door een 'at random'-computersysteem was geselecteerd – zijn uitgevoerd. Het steekproefsgewijs uitvoeren van urinecontroles bij verpleegden op basis van een 'at random'-systeem kan naar het oordeel van de beroepscommissie noodzakelijk worden geacht in verband met het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting. Echter, de uitkomsten van een 'at-rondom'-systeem kunnen in strijd komen met de redelijkheid en billijkheid en de vraag is of hiervan in klagers geval sprake was.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat klager in de periode waarover zijn klacht gaat was

afgezonderd en dat hij gedurende die afzondering geen onbegeleid contact heeft gehad met bezoek of medepatiënten. Klager heeft voorts gesteld dat in de periode waarover het beklag gaat toezicht werd uitgeoefend op zijn contacten met de buitenwereld. In het verweerschrift van 15 mei 2015 – dat betrekking heeft op het beklag als vermeld onder b. – heeft de inrichting meegedeeld dat half april 2015 is besloten toezicht uit te oefenen op klagers post. Uit het vorenstaande volgt dat klager in de periode waarover zijn klacht gaat geen vrijelijk en ongecontroleerd contact heeft kunnen hebben met derden – niet zijnde personeelsleden en zijn advocaat – waardoor niet wordt ingezien hoe klager in die periode aan (soft)drugs had kunnen komen.

Gelet hierop is de beroepscommissie van oordeel dat het vijf keer uitvoeren van een urinecontrole in anderhalve week tijd niet kan worden aangemerkt als noodzakelijk in verband met het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting, zodat de uitkomsten van het 'at random'-systeem, voor wat betreft de periode waarover het beklag gaat, in klagers geval niet als redelijk en billijk kunnen worden aangemerkt.

Gezien het vorenstaande zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren. Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissingen niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden ziet de beroepscommissie aanleiding voor het toekennen van een tegemoetkoming. Zij bepaalt de hoogte van die tegemoetkoming op € 25,=.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder b. overweegt de beroepscommissie het volgende. De beroepscommissie stelt voorop dat in deze uitspraak enkel een oordeel wordt gegeven over het beslag van klagers usb-stick(s) gedurende de periode van (omstreeks) 14 april 2015 (de dag van inbeslagname van de usb-sticks) tot 1 mei 2015 (de dag van indiening van het klaagschrift). In deze uitspraak wordt dus geen oordeel gegeven over de voortdoring van het beslag van de usb-stick(s) na 1 mei 2015.

Ingevolge artikel 29, tweede lid, in verbinding met artikel 23, vierde lid, Bvt is het hoofd van de inrichting bevoegd om voorwerpen die niet in het bezit van de verpleegde mogen zijn in beslag te nemen. Het hoofd van de inrichting draagt zorg dat deze voorwerpen, hetzij onder afgifte van een bewijs van ontvangst ten behoeve van de verpleegde worden bewaard, hetzij met toestemming van de verpleegde in diens aanwezigheid worden vernietigd, hetzij aan een opsporingsambtenaar ter hand worden gesteld met het oog op de voorkoming of opsporing van strafbare feiten.

Als vaststaand wordt aangenomen dat de inrichting op 14 april 2015 ervan op de hoogte is gekomen dat op de site 'tbsmisbruikt.nl' nieuwe stukken waren geplaatst. Vast staat dat op die site stukken van klager staan. Gelet hierop heeft de inrichting klager in redelijkheid kunnen verdenken van betrokkenheid bij het plaatsen van die stukken op de site. Klager heeft de stelling van de inrichting dat in zijn stukken, die op die site staan, namen van medepatiënten worden vermeld betwist, maar heeft niet weersproken dat daarin namen van personeelsleden en derden worden vermeld, zodat de beroepscommissie uitgaat van de juistheid van het laatstgenoemde. Met het hoofd van de inrichting is de beroepscommissie

van oordeel dat hierdoor de orde en veiligheid in de inrichting in het geding is. Gezien het vorenstaande en nu – als gevolg van klagers opstelling – onduidelijk is op welke wijze die stukken op de website zijn geplaatst en wat klagers rol hierbij is, heeft het hoofd van de inrichting in redelijkheid kunnen beslissen om klagers usb-sticks – waarvan niet uit te sluiten was dat deze zijn gebruikt bij het op de site plaatsen van de stukken – in beslag te nemen.

Vast staat dat op die usb-stick(s) dezelfde stukken staan als die ook op de website staan, waardoor het vermoeden dat de usb-sticks zijn gebruikt voor het plaatsen van de stukken op de site niet slechts denkbeeldig is. Gelet hierop alsmede op het feit dat de inrichting aangifte tegen klager heeft gedaan van smaad en laster – in verband waarmee de in beslag genomen usb-sticks mogelijk aan een opsporingsambtenaar ter hand zouden worden gesteld – heeft het hoofd van de inrichting naar het oordeel van de beroepscommissie in redelijkheid kunnen beslissen om klager in de onderliggende periode niet over de in beslag genomen usb-stick(s) te laten beschikken en om die usb-stick(s) – gebruikmakend van zijn bevoegdheid als gegeven in artikel 29, tweede lid, Bvt juncto artikel 23, vierde lid, Bvt – voor klager te bewaren (eventueel in afwachting van het ter hand stellen van die usb-stick(s) aan een opsporingsambtenaar). Gelet op het vorenstaande kan de beslissing van het hoofd van de inrichting om het beslag (tot 1 mei 2015) te laten voortduren evenmin onredelijk of onbillijk worden geacht.

Niettegenstaande het vorenstaande overweegt de beroepscommissie dat van het hoofd van de inrichting wordt verlangd dat hij de verpleegde, van wie een voorwerp in beslag is genomen, duidelijkheid verschaft over wat er met dat voorwerp gaat gebeuren. Gebleken is dat de inrichting de in beslag genomen usb-stick(s) gedurende de onderliggende periode ten behoeve van klager heeft bewaard, maar de inrichting heeft klager daarvan niet door middel van een bewijs van ontvangst, zoals in de Bvt is voorgeschreven, op de hoogte gebracht. Gelet hierop zal het beroep gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagcommissie worden vernietigd en het beklag op formele gronden gegrond worden verklaard. Nu de inbeslagname noch de voortdrijving van het beslag gedurende onderliggende periode als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt, acht de beroepscommissie geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

15/3865/TA en 15/4013/TA

Datum uitspraak:

13 april 2016

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.

Bos, drs. W.A.Th.

Korvinus, mr. C.F.

Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechter bij FPC Dr. S. van Mesdag te Groningen

Trefwoorden:

Post; Telefoon; Bewegingsvrijheid afzondering en separatie; Bewegingsvrijheid afdeling intensieve zorg

Artikelen:

Bvt art. 32, 34, 35, 38; Grondwet art. 8, 15; EVRM art. 11

Samenvatting:

Wettelijk kader biedt hoofd inrichting niet mogelijkheid om lidmaatschap legale vereniging te verbieden. Wel kunnen beperkingen worden gesteld aan toezending propagandamateriaal. Beroep in zoverre gegrond. Post- en belmaatregelen, separatie en plaatsing op ZISZ-afdeling niet onredelijk. Beroep in zoverre ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder a., e. en f. overweegt de beroepscommissie het volgende. Het beklag heeft betrekking op:

- de beslissingen van 29 juli 2015, 23 september 2015 en 21 oktober 2015 tot verlenging van de postmaatregel (als bedoeld in artikel 35, derde lid, Bvt), alsmede op
- de voortduring van de op 8 april 2015 aan klager opgelegde belmaatregel (als bedoeld in artikel 38, tweede lid, van de Bvt).

De beroepscommissie stelt vast dat over de ontvankelijkheid van de klachten gericht tegen de postmaatregelen geen discussie bestaat. Met betrekking tot de ontvankelijkheid van de klachten over de belmaatregel bestaat wel discussie en dienaangaande overweegt de beroepscommissie het volgende.

Op 8 april 2015 is aan klager een belmaatregel opgelegd en die maatregel duurt, zo blijkt uit klagers toelichting, tot op heden voort. Een dergelijke belmaatregel is ingevolge artikel 38, tweede lid, Bvt niet in duur beperkt en kan dus voor onbepaalde tijd worden opgelegd. Het oordeel van de beklagrechter dat een belmaatregel slechts voor een termijn van vier weken kan worden gegeven, is niet in overeenstemming met de wet, zodat zijn beslissing niet in stand kan blijven. Van een lacune in de rechtsbescherming kan niet worden gesproken aangezien een verpleegde tegen het voortduren van de maatregel kan opkomen. Klager is dan ook – anders dan de inrichting voorstaat – ontvankelijk in zijn klachten van 12 augustus 2015, 8 oktober 2015 en 9 november 2015.

Gelet op de omstandigheden die zijn vermeld in de mededelingen van de bestreden postmaatregelen en die door de inrichting in beroep naar voren zijn gebracht – en dan met name de omstandigheid dat nog regelmatig uit door klager ter verzending aangeboden enveloppen bijlagen met ontoelaatbare inhoud (zoals plaatjes van hakenkruizen en van

Hitler) worden verwijderd – is de beroepscommissie evenals de beklagrechter van oordeel dat het hoofd van de inrichting in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat de verlengingen van de postmaatregel alsmede het laten voortduren van de belmaatregel noodzakelijk waren in verband met het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting en het belang van de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van klager voor de veiligheid van anderen. In dit kader wordt opgemerkt dat de beroepscommissie niet inziet dat in FPC Dr. S. van Mesdag wezenlijk een andere werkwijze ten aanzien van de postverzending door klager wordt gehanteerd dan in FPC Veldzicht. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard en de uitspraken van de beklagrechter inzake de klachten als vermeld onder a., e. en f. zullen met wijziging van de gronden worden bevestigd.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder b. overweegt de beroepscommissie het volgende. Klagers klacht heeft betrekking op een beslissing van het hoofd van de inrichting die een vermeende schending inhoudt van klagers recht op vereniging dat dat hem op grond van artikel 8 van de Grondwet en artikel 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) toekomt. Om deze reden is klager, ingevolge het bepaalde in artikel 56, eerste lid onder e, Bvt ontvankelijk in zijn beklag.

Wettelijk kader

Artikel 8 van de Grondwet luidt:

“Het recht tot vereniging wordt erkend. Bij de wet kan dit recht worden beperkt in het belang van de openbare orde”.

Artikel 15, vierde lid, van de Grondwet luidt:

“Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt.”

Artikel 11, leden 1 en 2, van het EVRM luidt:

“1. Een ieder heeft recht op vrijheid van vreedzame vergadering en op vrijheid van vereniging, met inbegrip van het recht met anderen vakverenigingen op te richten en zich bij vakverenigingen aan te sluiten voor de bescherming van zijn belangen.
2. De uitoefening van deze rechten mag aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die, die bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, voor de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Dit artikel verbiedt niet dat rechtmatige beperkingen worden gesteld aan de uitoefening van deze rechten door leden van de krijgsmacht, van de politie of van het ambtelijk apparaat van de Staat.”

Artikel 35, leden 2, 3 en 5, Bvt luidt, voor zover hier van belang:

2. Het hoofd van de inrichting is bevoegd enveloppen of andere poststukken afkomstig van of bestemd voor verpleegden op de aanwezigheid van bijgesloten voorwerpen te

onderzoeken en deze hiertoe te openen. Het openen geschiedt, voor zover mogelijk, in aanwezigheid van de betrokken verpleegde.

3. Het hoofd van de inrichting is bevoegd op de inhoud van brieven of andere poststukken afkomstig van of bestemd voor de verpleegde telkens voor een periode van ten hoogste vier weken toezicht uit te oefenen, indien dit noodzakelijk is met het oog op één van de volgende belangen:

- a. De bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de verpleegde voor de veiligheid van anderen dan de verpleegde of de algemene veiligheid van personen of goederen;
- b. De handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting;
- c. De afwending van ernstig gevaar voor de gezondheid van de verpleegde;
- d. De bescherming van slachtoffers van of anderszins betrokkenen bij door een verpleegde begane misdrijven;
- e. De voorkoming of opsporing van strafbare feiten.

5. Het hoofd van de inrichting kan de verzending of uitreiking van bepaalde brieven of andere poststukken alsmede bijgesloten voorwerpen weigeren, indien dit noodzakelijk is met het oog op een belang als bedoeld in het derde lid.

Het wettelijk kader biedt het hoofd van de inrichting niet de mogelijkheid van een verbod op het lidmaatschap van een – op zichzelf niet verboden – vereniging. Wel kan de inrichting beperkingen aanleggen aan de toezending van propagandamateriaal door zo een vereniging, voor zover dat noodzakelijk is met het oog op de belangen als vermeld in artikel 35, derde lid, Bvt. Over de aard van zulk materiaal heeft de beroepscommissie zich hierboven al uitgelaten. Gelet hierop zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechtter op dit onderdeel vernietigen, het beklag alsnog gegrond verklaren en de bestreden beslissing van het hoofd van de inrichting vernietigen.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder c. overweegt de beroepscommissie het volgende. De beklagrechtter heeft het beklag op formele gronden gegrond verklaard, omdat niet is voldaan aan de mededelingsplicht. Het beroep richt zich tegen de inhoudelijke ongegrondverklaring van het beklag alsmede tegen de beslissing klager geen tegemoetkoming toe te kennen in verband met de gedeeltelijke gegrondverklaring van het beklag.

Voor zover het beroep betrekking heeft op de inhoudelijke ongegrondverklaring van het beklag wordt het volgende overwogen. Gezien de in beroep overgelegde rapportage waarin is beschreven welk gedrag van klager de aanleiding heeft gevormd voor zijn separatie, is de beroepscommissie van oordeel dat het hoofd van de inrichting in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat separatie van klager met het oog op het belang van de orde en veiligheid in de inrichting noodzakelijk was. Het beroep zal derhalve in zoverre ongegrond worden verklaard.

Voor zover het beroep betrekking heeft op de beslissing van de beklagrechtter klager geen tegemoetkoming toe te kennen in verband met de gedeeltelijke gegrondverklaring van

het beklag wordt het volgende overwogen. De beroepscommissie kan zich verenigen met de beslissing klager geen tegemoetkoming toe te kennen, nu enerzijds klager ervan op de hoogte was dat zijn vrijheidsbeperking het karakter van separatie had en hij hiertegen tijdig in beklag is gekomen, en anderzijds het hoofd van de inrichting in redelijkheid heeft kunnen beslissen om klager te separeren. Het beroep zal derhalve ook op dit onderdeel ongegrond worden verklaard.

Gezien het vorenstaande zal de uitspraak van de beklagrechter inzake het beklag als vermeld onder c., voor zover daartegen beroep is ingesteld, worden bevestigd.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder d. overweegt de beroepscommissie het volgende. De beklagrechter heeft het beklag op formele gronden gegrond verklaard, omdat niet is voldaan aan de hoor- en mededelingsplicht; klager is een tegemoetkoming van € 10,= toegekend. Het beroep richt zich tegen de inhoudelijke ongegrondverklaring van het beklag alsmede tegen de hoogte van de tegemoetkoming.

Voor zover het beroep betrekking heeft op de inhoudelijke ongegrondverklaring van het beklag wordt het volgende overwogen. Gelet op de – niet door of namens klager weersproken – feiten en omstandigheden die zijn weergegeven in de reactie van de inrichting op het beklag alsmede in de mededeling van de bestreden beslissing is de beroepscommissie evenals de beklagrechter van oordeel dat het hoofd van de inrichting in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat plaatsing van klager op de ZISZ-afdeling noodzakelijk was in verband met het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting. Het beroep zal derhalve in zoverre ongegrond worden verklaard.

Voor zover het beroep betrekking heeft op de hoogte van de tegemoetkoming overweegt de beroepscommissie dat zij zich kan verenigen met de hoogte van die tegemoetkoming. Het beroep zal ook in zoverre ongegrond worden verklaard.

Gezien het vorenstaande zal de uitspraak van de beklagrechter inzake het beklag als vermeld onder d., voor zover daartegen beroep is ingesteld, worden bevestigd.

Zaaknummer:

15/3080/TA

Datum uitspraak:

23 maart 2016

Beroepscommissie:

Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.

Korvinus, mr. C.F.

Wouda, drs. J.E.

Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij FacPC Van der Hoeven Kliniek te Utrecht

Trefwoorden:

Urineonderzoek; Bewegingsvrijheid afzondering en separatie; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 2; EVRM art. 8

Samenvatting:

Vermelden in ochtendbulletin van overbrenging klager naar herstelkamer wegens THC-score en van latere overbrenging naar eigen kamer gerechtvaardigde schending privacy. Mededeling over gedeeltelijke openheid bijgebruik geen gerechtvaardigde inbreuk, nu deze onvoldoende concreet en objectief is en noodzaak mededeling niet is gebleken. Beroep gedeeltelijk gegrond. Tegemoetkoming vanwege geringe ernst € 5,=.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 2 Bvt dient de tenuitvoerlegging van de tbs zoveel mogelijk dienstbaar te worden gemaakt aan de behandeling van de tbs-gestelde en aan de voorbereiding op diens veilige en verantwoorde terugkeer in de samenleving. De beroepscommissie begrijpt uit het verweer van de inrichting het volgende. De inrichting neemt bij deze wettelijke opdracht veiligheidsaspecten (de veiligheid van de betrokken verpleegde en van anderen, de algemene veiligheid en de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting), behandelingsaspecten en rechtspositionele aspecten in acht. Voor de uitvoering van die opdracht hanteert de inrichting een behandelingsfilosofie met als doelstelling de patiënt (zijn) verantwoordelijkheidsgevoel (terug) te geven. Het uiteindelijke doel van de behandeling is dat de patiënt in staat is aan het maatschappelijk leven deel te nemen zonder een gevaar voor anderen te vormen. Om dit te bereiken is eigen inzet van de patiënt essentieel, maar even belangrijk is dat aan de patiënt medewerking en steun wordt verleend door medewerkers van de inrichting en door medepatiënten. Van patiënten wordt daarom niet alleen verwacht dat zij zich voor hun eigen behandeling inzetten, maar ook dat zij een bijdrage leveren aan een veilig leef- en behandelingsklimaat en daarmee medeverantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid binnen en buiten de inrichting. Daarvoor is volgens de inrichting nodig dat patiënten tijdig en adequaat informatie krijgen die bijdraagt aan een juist beeld van een patiënt en zijn actuele gemoedstoestand. Deze informatie is relevant voor het tijdig kunnen interveniëren om escalaties en incidenten te voorkomen. In het kader van de behandeling zijn de orde en veiligheid in de inrichting een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarbij medewerkers en patiënten elkaar kunnen aanspreken op basis van gelijke en juiste informatie, waarbij geldt dat onjuiste informatie gerectificeerd moet worden.

In RSJ 30 juli 2015, 14/440/TA, 14/442/TA, 14/443/TA en 14/444/TA en de daarop volgende uitspraken RSJ 13 augustus 2014, 14/482/TA en RSJ 10 december 2014, 14/1783/TA heeft de beroepscommissie overwogen dat het via het ochtendbulletin onder

medepatiënten verspreiden van gegevens over een met naam en toenaam genoemde patiënt aan wie een maatregel is opgelegd en van de reden daarvan een niet te rechtvaardigen inbreuk op de privacy als bedoeld in artikel 8, tweede lid, EVRM van die patiënt is. Aan dit oordeel, zo staat in bovenvermelde uitspraken, lag mede ten grondslag dat de inrichting haar standpunt omtrent haar behandelklimaat ten tijde van de uitspraken niet nader had onderbouwd.

Inmiddels heeft de inrichting haar behandelfilosofie, die hierboven verkort is weergegeven, nader onderbouwd. Op zichzelf blijft overeind dat een mededeling in het ochtendbulletin met daarin vermeld de naam van de verpleegde, de maatregel die hem is opgelegd en de reden van oplegging ervan een schending vormt van de privacy van die verpleegde. De beroepscommissie is – gelet op die nadere onderbouwing – van oordeel dat die schending gerechtvaardigd kan zijn, mits (a) die mededeling bezien in het licht van de behandelfilosofie van de inrichting noodzakelijk is met het oog op het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting en (b) de gegevens die in de mededeling staan actuele, concrete en objectieve vaststellingen betreffen en in redelijkheid niet kunnen leiden tot speculaties.

De inrichting heeft toegelicht dat het, om de medeverantwoordelijkheid voor de orde en veiligheid in de inrichting te kunnen dragen, nodig is dat verpleegden beschikken over informatie die een actueel beeld geeft van een medepatiënt, zoals informatie over een actuele, afwijkende verblijfplaats van een verpleegde of zijn betrokkenheid bij de aanwezigheid van verboden voorwerpen in de inrichting.

Het beklag van klager heeft betrekking op de navolgende melding in het ochtendbulletin van 22 september 2014: “[Klager] is vrijdag naar de herstelkamer gebracht omdat de UC van 17 september een verhoogde score gaf op THC. Later blijkt hij over dit bijgebruik al deels openheid te hebben gegeven aan het team. Na een gesprek is hij ‘s avonds terug gegaan naar zijn kamer, waar hij ingesloten is.”

De beroepscommissie is van oordeel dat bovenstaande mededeling een schending vormt van klagers privacy. De vraag is of deze schending gerechtvaardigd is. Vast staat dat de aanwezigheid en het gebruik van softdrugs in de inrichting de orde en veiligheid in de inrichting raakt. De beroepscommissie is van oordeel dat het vermelden van de overbrenging van klager naar de herstelkamer wegens een bij hem geconstateerde verhoogde THC-score en zijn latere overbrenging naar zijn eigen kamer in het licht van de behandelfilosofie van de inrichting noodzakelijk kan worden geacht in verband met het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting. Die mededeling – waarin overigens het beleid van de inrichting in geval van drugsgebruik is weerspiegeld – kan in redelijkheid geen aanleiding geven tot speculatie. Gelet op het vorenstaande is naar het oordeel van de beroepscommissie sprake van een gerechtvaardigde schending van klagers privacy.

De mededeling dat klager over zijn drugsgebruik reeds gedeeltelijk openheid heeft gegeven

aan het team – de tweede zin in de bestreden mededeling – vormt daarentegen naar het oordeel van de beroepscommissie een niet te rechtvaardigen inbreuk op klagers privacy. Immers, deze vaststelling is onvoldoende concreet en objectief en voorts valt niet in te zien dat en waarom deze mededeling noodzakelijk zou zijn in verband met het belang van de orde en veiligheid in de inrichting. Bovendien kan deze mededeling, nu onvoldoende duidelijk is waarover klager openheid heeft gegeven aan het team, leiden tot speculaties bij medeverpleegden en daarmee tot onrust in de inrichting.

Gelet op het vorenstaande zal de beroepscommissie het beroep voor zover dit betrekking heeft op de eerste en derde zin van de bestreden mededeling in het ochtendbulletin van 22 september 2014 ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagrechter in zoverre bevestigen, met wijziging van de gronden.

De beroepscommissie zal het beroep voor zover dit betrekking heeft op de tweede zin van de bestreden mededeling in het ochtendbulletin van 22 september 2014 gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechter in zoverre vernietigen en het beklag in zoverre alsnog gegrond verklaren. Nu naar het oordeel van de beroepscommissie slechts sprake is van een privacy schending van geringe ernst zal zij klager een tegemoetkoming van € 5,= toekennen.

Zaaknummer:

16/0413/TA

Datum uitspraak:

21 maart 2016

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Meer, C.W. van der
Wouda, drs. J.E.
Kokee, R. mr. (secr.)

Beklagcommissie:

Beklagcommissie FPC De Kijvelanden te Poortugaal

Trefwoorden:

Dwangmedicatie

Artikelen:

Bvt art. 16b onder a

Samenvatting:

A-dwangbehandeling met electroconvulsietherapie (ECT), een in psychiatrie geaccepteerd behandelingsperspectief ook bij therapieresistente psychosen, niet onredelijk. Is ultimum

remedium. Risico ECT afgewogen tegen risico niet-behandelen. Voldaan aan eisen proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Beroep ongegrond, suggestie eerst overleg met familie voor meer commitment.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 16c, eerste lid, in verbinding met artikel 16b, onder a, van de Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van een zogenoemde a-dwangbehandeling, voor zover aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. Doel hiervan is te voorkomen dat de verpleegde langdurig op een speciale zorgafdeling of inrichting moet verblijven. A-dwangbehandeling is als ultimum remedium toegestaan en dient verder te voldoen aan de eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit.

Blijkens de stukken is klagers hoofddiagnose schizofrenie, gedesorganiseerd en ononderbroken. Het aanwezige gevaar bestaat uit een herhaling van het delictscenario: brandstichting, maatschappelijke teloorgang en mogelijk geweld. De psychotische en defecte toestand van klager is blijkens de delictanalyse bepalend geweest voor zijn handelen.

Sinds de aanvang van klagers tbs-maatregel in 2006 is hij met diverse soorten antipsychotica (in voldoende dosering en duur) behandeld. De laatste periode is een dwangtraject gestart met clozapine. Het gedrag van klager is de afgelopen jaren in hoge mate bepaald door zijn psychose waarin volgens de inrichting tot op heden geen verandering is opgetreden. In de zich bij de stukken bevindende verklaring van de externe en onafhankelijke psychiater E. van 29 december 2015 wordt gesproken van een deerniswekkende toestand waarin klager zich bevindt. Het hoofd van de inrichting beschrijft in zijn nadere reactie van 12 februari 2016 dat het psychotische toestandsbeeld zodanig is, dat het uit professioneel en ethisch oogpunt niet wenselijk is hem elke nog resterende mogelijkheid van behandeling te onthouden.

Psychiater E. bespreekt in zijn verklaring van 29 december 2015 de volgende argumenten die pleiten voor dan wel tegen het toepassen van ECT:

“(tegemoetkoming.) Wat spreekt er tegen ECT?”

- Patiënt geeft weliswaar toestemming, maar is in dezen niet wilsbekwaam te achten. Het geven van een behandeling zal dan als dwangbehandeling moeten worden opgevat (...).
- Patiënt is een onberekenbare en forse man die bekend is met fysieke agressie. Dat zal het behandelen met ECT compliceren, zeker als het (soms ook) tegen zijn wens is.
- Patiënt heeft een zeer lange geschiedenis van psychotische fenomenen die voor behandeling resistent zijn gebleken. De kans dat hij op ECT zal reageren is à priori dus niet heel groot, temeer daar een stemmingscomponent niet aanwezig lijkt bij zijn toestandsbeeld.
- ECT zal niets doen aan de vermoede autistische component van de aandoening, noch aan eventuele hersenschade, ontstaan door het gebruik van middelen of door traumata capitis. Evenmin zal het een verandering van de cannabisverslaving teweegbrengen.

- ECT geeft verder kans op cognitieve stoornissen, waaronder kans op blijvende schade aan het autobiografisch geheugen.

- Vanuit de Kijvelanden zal ECT niet gemakkelijk te realiseren zijn. Dit klemt des te meer, daar ECT bij patiënten met een psychotische stoornis dikwijls zeer moeilijk af te bouwen is, en soms geheel niet.

Wat spreekt er vóór ECT?

- Het vermoeden dat er meer te bereiken valt bij deze man, die aanvankelijk op HAVOniveau getest werd, maar nu veeleer een zwakbegaafde indruk maakt.

- Dat patiënt niet kan worden doorgeplaatst naar een GGZ-setting omdat nog niet alle behandelmodaliteiten zouden zijn geprobeerd.

- De hoop dat door ECT patiënt beter hanteerbaar zal worden en minder negatieve symptomen zal hebben. Als dat mogelijk maakt dat hij meer zelf kan ondernemen en ook vaker op weekendverlof kan zal dat zijn kwaliteit van leven enorm verbeteren.

- Het morele dilemma dat bij een man die reeds een kwart eeuw lijdt onder zijn psychiatrische stoornis, en bij een levensverwachting van 80 jaar, nog 40 jaar te gaan heeft, en nog steeds lijdt onder zijn stoornis (ook volgens de verpleging, die hem dagelijks meemaakt), nog niet al het mogelijke is gedaan dat lijden te verlichten”.

De beroepscommissie acht aannemelijk dat sprake is van een gevaar voor de algemene veiligheid van personen of goederen dat in relatie staat tot de stoornis van klager. De stoornis is therapieresistent gebleken voor de ingezette medicamenteuze behandeling. Er zijn geen aanknopingspunten dat voortzetting van deze behandeling of een andere behandeling dan ECT de effecten van het psychotisch toestandsbeeld zal verminderen. De bestreden beslissing komt op een moment dat bepalend is voor klagers verdere verblijf in de inrichting. Klager wil naar een GGZ-voorziening, doch vanwege het vereiste risicomanagement is een doorplaatsing niet mogelijk; klager kan immers niet onbegeleid zich over het terrein van een GGZ-voorziening begeven. Daarmee vervalt de mogelijkheid van het realiseren van het benodigde transmurale verlofkader dan wel proefverlofkader bij plaatsing in de GGZ. Niets doen impliceert volgens de inrichting dan dat klager zal worden aangemeld voor plaatsing in een longstayvoorziening. Tegen deze achtergrond heeft het hoofd van de inrichting zich op het standpunt kunnen stellen dat ECT moet worden gezien als ultimum remedium. De situatie is ook van dien aard dat ECT is geïndiceerd, nu een medicamenteuze behandeling die conform de geldende richtlijnen is uitgevoerd niet heeft geholpen. De beroepscommissie neemt hierbij tevens in aanmerking dat ECT in de psychiatrie een geaccepteerd behandelingsalternatief vormt, volgens de multidisciplinaire richtlijn ook bij therapieresistente psychosen. De beroepscommissie begrijpt uit het standpunt van het hoofd van de inrichting en de externe psychiater E. dat de kans op succes weliswaar moeilijk is in te schatten, maar indien het verwachte positieve effect op het psychotisch toestandsbeeld van klager zich niettemin voordoet, zal dit voor hem betere toekomstperspectieven bieden. Klager wijst op de bijwerkingen van ECT waaronder de kans op overlijden. ECT kan inderdaad leiden tot bijwerkingen, echter in het algemeen is ECT een veilige behandelingsmethode met een lage morbiditeit en mortaliteit; de kans op overlijden is zeer gering. Het aanwezige risico dient naar het oordeel van de beroepscommissie te worden afgewogen tegen het risico dat klager loopt bij het niet behandelen van zijn

psychiatrische aandoening of bij voortzetting van de medicamenteuze therapie. Hierbij komt dat de inrichting voornemens is te starten met een proefbehandeling van tien behandelingen gedurende twee maanden. De beroepscommissie gaat ervan uit dat op basis van een evaluatie van actuele feitelikheden vrij snel zichtbaar zal zijn of het gewenste positieve effect zich voordoet.

Het vorenstaande in samenhang en onderling verband gezien, is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing van het hoofd van de inrichting tot het toepassen van ECT bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk en onbillijk kan worden aangemerkt. De beslissing voldoet aan de daaraan te stellen eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

De beroepscommissie merkt nog het volgende op. Uit het beroepschrift van klager en de gedachtewisseling ter zitting van de beroepscommissie is duidelijk geworden dat klagers mentor zich tegen ECT verzet. Klager is wilsonbekwaam. Een ECT is een ingrijpende behandeling die op zichzelf wel past binnen het raamwerk van de tbs-maatregel, welk raamwerk er immers op is gericht het gevaar dat uit de stoornis van de geestvermogens voortvloeit te verminderen. Echter, de beroepscommissie acht het wenselijk dat een nadere poging wordt ondernomen om tussen enerzijds behandelaren en anderzijds de mentor en de moeder van patiënt tot meer toenadering te komen over het te voeren behandelbeleid en de verwachtingen dienaangaande. Ter zitting van de beroepscommissie heeft klagers mentor betoogd dat geen sprake was van een psychose van klager ten tijde van de brandstichting (indexdelict). Tevens liet hij doorschemeren niet op de hoogte te zijn van de longstayplaatsing, indien ervoor zou worden gekozen klager geen ECT-behandeling te doen ondergaan. De beroepscommissie geeft de inrichting en de mentor in overweging eerst met elkaar in gesprek te gaan om over het een en het ander duidelijkheid te krijgen alsmede om te bezien of en zo ja onder welke voorwaarden meer commitment bereikt kan worden omwille van de goede zorg aan patiënt. De uitkomst van een dergelijk gesprek staat overigens uiteindelijk niet in de weg aan de uitvoering van de voorgenomen ECT-behandeling die, zoals in het voorgaande afgewogen, de beroepscommissie toelaatbaar acht.

Zaaknummer:

15/4172/JA

Datum uitspraak:

15 april 2016

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Boer, prof.dr. F.

Heddema, drs. H.A.

Bevaart, mr. E.W. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de justitiële jeugdinrichting (j.j.i.) De Hunnerberg te Nijmegen

Trefwoorden:

Verlof planmatig; Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Bjj art. 30

Rjj art. 31

Samenvatting:

Niet verlenen van verlof voor volgen onderwijs op school A tot moment instromen andere school is opschorting van verlof dat gelijk is te stellen met voor beklag vatbare intrekking van verlof. Niet onredelijk gelet op ongewenste slachtofferconfrontatie op school A. Beroep inhoudelijk ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Namens de directeur is aangevoerd dat het niet zo is dat klagers verlof is ingetrokken; het verlof is niet toegekend daar per keer wordt bekeken of verlof om naar school te gaan verantwoord is. Vast staat echter dat klager door de bestreden beslissing vanaf 2 september 2015 feitelijk geen onderwijs meer kon volgen aan de school waarop hij stond ingeschreven tot aan het moment dat hij na inschrijving op een andere school daar kon instromen, in dit geval januari 2016. Gelet daarop moet de beslissing worden aangemerkt als een beslissing tot opschorting van het verlof. Hoewel de wet niet voorziet in de mogelijkheid van opschorting van verlof, heeft opschorting van verlof rechtens hetzelfde gevolg als intrekking van dat verlof als bedoeld in artikel 30, vierde lid, Bjj en is het op die grond daarmee gelijk te stellen. De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat de beklagcommissie klager terecht in zijn beklag over intrekking van zijn verlof heeft ontvangen.

Op grond van artikel 30, vierde lid, Bjj kan de directeur het verlof intrekken, indien dit noodzakelijk is met het oog op de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de jeugdige voor de veiligheid van anderen dan de jeugdige of de algemene veiligheid van personen of goederen of indien de jeugdige een bepaalde voorwaarde niet nakomt. In artikel 31, eerste lid, Reglement justitiële jeugdinrichtingen (Rjj) is bepaald dat verlof slechts kan worden verleend als eventuele risico's aanvaardbaar worden geacht. Het tweede lid, onder i, van dit artikel bepaalt dat een mogelijke ongewenste confrontatie van de jeugdige met een slachtoffer of een anderszins bij het delict betrokkene als risico kan worden aangemerkt.

Naar verklaring van zowel de directeur als klager was ten tijde van verlofverlening niet bekend dat klager en het slachtoffer van zijn delict stonden ingeschreven op het ROC te Apeldoorn. Klager stelt het slachtoffer nooit op school te zijn tegengekomen, maar uit

de verklaring van de directeur ter zitting volgt dat door het ROC te Apeldoorn melding is gedaan van ongewenste slachtofferconfrontatie, waarover de inrichting vervolgens met het pleeggezin van het slachtoffer en het slachtoffer zelf heeft gesproken met als uitkomst dat klager niet langer naar die school kon gaan.

Het verlof kon daarom op grond van ongewenste slachtofferconfrontatie als bedoeld in artikel 31, eerste en tweede lid, onder i, Rjj in redelijkheid worden ingetrokken.

Voldoende aannemelijk is dat de inrichting vervolgens heeft geprobeerd een andere, passende voorziening voor het volgen van onderwijs voor klager te vinden en dat klager is ingestroomd op het ROC te Nijmegen zodra dat volgens het instroomtraject mogelijk was. Het beroep zal derhalve inhoudelijk ongegrond worden verklaard.

De beroepscommissie kan zich niet verenigen met de door de beklagcommissie voor vormverzuim toegekende tegemoetkoming van € 5,=. Vast staat immers dat klager in strijd met de wet niet is gehoord over de intrekking van het verlof en van die beslissing geen schriftelijke mededeling heeft ontvangen. Voor schending van het in de kader van de rechtspositie van de jeugdige belangrijke hoor- en mededelingsplicht kent de beroepscommissie volgens vaste jurisprudentie een tegemoetkoming toe van € 20,= (twee maal € 10,=). Het beroep zal daarom in zoverre gegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

15/3296/JA

Datum uitspraak:

15 april 2016

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Boer, prof.dr. F.

Heddema, drs. H.A.

Bevaart, mr. E.W. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagrechter bij de justitiële jeugdinrichting (j.j.i.) De Hartelborgt te Spijkenisse

Trefwoorden:

Geestelijke verzorging; Persoonlijke verzorging; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bjj art. 46, 49

Samenvatting:

Bij deelname aan ramadan in zomer was bij insluiting verstrekt eten lauw tot koud op moment dat klager mocht eten. Onzorgvuldig nu hij eten niet kan opwarmen en directeur hem niet de mogelijkheid heeft geboden zijn eten op te laten warmen kort voordat hij mag

eten. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 15,=.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 46, eerste lid, Bjj heeft de jeugdige het recht zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden en te beleven.

Artikel 49, derde lid, Bjj bepaalt dat de directeur zorg draagt dat bij de verstrekking van voeding zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de godsdienst of de levensovertuiging van de jeugdigen.

Op grond van de stukken en het behandelde ter zitting staat - nu de directeur niet ter zitting aanwezig was - als onweersproken vast dat klager in de zomer van 2015 aan de ramadan meedeed en zijn bij insluiting om 18.00 uur of 21.00 uur verstrekte warme avondmaaltijd niet eerder dan na zonsondergang - in de zomertijd na 22.15 uur - mocht nuttigen. Voldoende aannemelijk is dat die maaltijd op dat moment lauw tot koud geworden was, alsmede dat klager geen gelegenheid heeft zijn maaltijd na zonsondergang op te warmen. Niet is gesteld of gebleken dat de directeur inspanningen heeft verricht om klager de mogelijkheid te bieden om tijdens de ramadan zijn maaltijd te laten opwarmen kort voordat hij zijn maaltijd mag nuttigen. Onder deze omstandigheden is de beroepscommissie van oordeel dat het handelen van de directeur als onzorgvuldig moet worden aangemerkt en gaat zij er van uit dat de directeur het beleid betreffende de maaltijdvoorziening tijdens de ramadan voor de toekomst zal wijzigen.

De uitspraak van de beklagrechtster kan dan ook niet in stand blijven.

Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan zijn te maken, komt klager een tegemoetkoming toe. De directeur is in de gelegenheid gesteld zijn standpunt hieromtrent te bepalen. De beroepscommissie stelt deze vast op € 15,=.

Zaaknummer:

16/0126/JB

Datum uitspraak:

7 april 2016

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Boer, prof.dr. F.

Heddema, drs. H.A.

Bevaart, mr. E.W. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Bjj art. 77

Samenvatting:

Overplaatsing naar andere j.j.i. onvoldoende gemotiveerd. Redelijke afweging van belangen brengt mee dat selectiefunctionaris zo spoedig mogelijk GGZ-instelling De Catamaran verzoekt mogelijkheid van klagers plaatsing aldaar te onderzoeken. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

Wat ook zij van de omstandigheid dat klager en zijn raadsman niet in de gelegenheid zijn gesteld te reageren op door de selectiefunctionaris ontvangen inlichtingen van Het Keerpunt van 15 december 2015, dit kan niet leiden tot gegrondverklaring van het beroep, nu klager en zijn raadsman in beroep daarop wel hebben kunnen reageren en dat ook hebben gedaan.

Uitgangspunt is in het algemeen dat een jongere met een p.i.j.-maatregel in een j.j.i. wordt geplaatst als behandeling daar mogelijk is. Op grond van de stukken en het behandelde ter zitting is voldoende aannemelijk dat klager in het kader van de p.i.j.-maatregel al langere tijd in verscheidene j.j.i.-en heeft verbleven, dat klager bijna aan het einde van de p.i.j.-maatregel zit en dat een langer verblijf in een j.j.i. voor de resterende tijd van enkele maanden van de p.i.j.-maatregel nauwelijks succes zal kunnen hebben nu klager niets verwacht van behandeling in die inrichting. In het licht van genoemde omstandigheden is het naar het oordeel van de beroepscommissie van groot belang alles te proberen wat een kans van slagen zou kunnen hebben. Klager wenst behandeling in De Catamaran, wat inhoudt dat hij daar, in tegenstelling tot in Het Keerpunt, mee zal willen werken aan behandeling.

Door de selectiefunctionaris is in de bestreden beslissing aangevoerd dat klager blijkens de inlichtingen van Het Keerpunt van 15 december 2015 niet in De Catamaran behandeld zal kunnen worden op de grond dat hij geen psychiatrische stoornis heeft.

Klager heeft echter ter zitting mailwisseling van 30 maart 2016 met mevrouw G., psycholoog bij De Catamaran, overgelegd waarin zij aangeeft dat De Catamaran bereid is klagers gegevens te bespreken, maar dat mevrouw G. niet kan zeggen of klager een indicatie voor plaatsing in De Catamaran krijgt. Volgens mevrouw G. verblijven er nu wel jongens met eenzelfde soort profiel als klager. Mevrouw G. heeft klager geadviseerd ter zitting van de beroepscommissie in te zetten op de vraag of een overplaatsing bekeken mag gaan worden opdat de juiste commissie binnen De Catamaran daar naar kan kijken. Mevrouw G. heeft daarvoor een aantal volgens haar belangrijke argumenten gegeven, te weten: a) de p.i.j.-maatregel duurt niet meer heel lang, zodat vooral ingezet moet worden op goede resocialisatie waardoor het recidiverisico afneemt; b) door de p.i.j.-maatregel in Eindhoven af te ronden kan hulp in de eigen regio opgestart worden, in het kader waarvan

opgestarte behandeling (indien wenselijk) kan doorlopen als de p.i.j.-maatregel eindigt;
c) klagers motivatie voor behandeling in De Catamaran vergroot de kans op succes in de behandeling.

Gelet op de inhoud van deze mailwisseling en klagers belang bij behandeling en resocialisatie in de omgeving van zijn vriendin en zijn moeder, brengt een redelijke afweging van belangen mee dat de selectiefunctionaris zo spoedig mogelijk De Catamaran verzoekt de mogelijkheid van plaatsing van klager aldaar te onderzoeken.

Gelet op het voorgaande is de beslissing van de selectiefunctionaris, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, onvoldoende gemotiveerd. Daarom zal de beroepscommissie de beslissing vernietigen en de selectiefunctionaris opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak en de uitkomst van het door De Catamaran te verrichten onderzoek.

De beroepscommissie acht thans geen termen aanwezig om klager een tegemoetkoming toe te kennen.